

דנ"פ 269/21 - יניר טאלב, חמודי טאלב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

דנ"פ 269/21

כבד הנשיאה א' חיות

לפני:

- המבקשים:
1. יניר טאלב
2. חמודי טאלב

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה לדין נוסף על פסק דיןו של בית המשפט
העלון בע"פ 4791/20 מיום 26.11.2020 שנייתן על
ידי כבוד השופטים נ' סולברג, ג' קרא-א' שטיין;
תגובה המשיבה על הבקשה לדין נוסף מיום
14.4.2021

עו"ד קרן אבלין-הרץ; עו"ד מוטי לוי; עו"ד יניב אביטן
בשם המבקשים:

עו"ד רחל מטר
בשם המשיבה:

החלטה

בקשה לדין נוסף בפסק דיןו של בית משפט זה בע"פ 4791/20 מיום 26.11.2020 שנייתן על ידי כב' השופטים
נ' סולברג, ג' קרא-א' שטיין.

1. המבקשים הורשו כمبرיעים בצוותא בעבירות של שוד בנסיבות מחמיות וגרימת חבלה חמורה בנסיבות
מחמיות עם אחיהם, רואד טאלב (להלן: רואד), אשר הועמד לדין בהליך נפרד והורשע על פי הودאותו באותו עבירות.
העובדות שאינן שונות בחלוקת הן כי שלושת האחים נסעו במונייתם, רואד ישב במושב ליד הנהג ואילו המבקשים ישבו

עמוד 1

במושב האחורי. בהגעם ליעד המוסכם ביקש הנаг את התשלום המגיע לו, ובתגובה היכה אותו רואד באגרופים בפניו ודרש ממנו "תוציא את הכסף". במהלך התקיפה נטלו המבקשים ורואד את ארנקו של הנаг, את מכשיר הטלפון הנייד שלו ומטעות שהוא במניותו. לנаг נגרמו שבר בארכובת העין, שטפי דם ונפיחות בפנים.

המבקשים הורשו, כאמור, מבצעים בצוותא, והמחלוקה בין הצדדים המתמקדת בשאלת שותפותם של המבקשים לחברת החמורה שנגרמה לנаг, אשר לטענתם נגרמה על ידי רואד בלבד.

2. בהכרעת דין מפורטת אימץ בית המשפט המחויזי (השופט ד' פיש) כמהימנה את עדות הנаг. בית המשפט תיאר את עדות הנаг לפיה כל שלושת האחים תקפו אותו יחד בהפנותו, בין היתר, לחקירותו בה אמר "colsם הרביצו לי ואף אחד לא הפריד". עוד תיאר בית המשפט את גרסת הנаг לפיה לא המכחה ראשונית שניתן רואד היא שהובילה לחברת החמורה שנגרמה לו אלא מכח מיידי אחד המבקשים בשלב מאוחר יותר באירוע, לאחר וטור כדי שהוכחה על ידי שלושת האחים (עמ' 35-36 להכרעת הדיון) וסיכם גרסה זו:

מתיאור זה [של הנаг] עולה כי לא המכחה הראשונית שניתנה למתلون ע"י רואד היא המכחה שהובילה לחברת החמורה אלא מכח שניתנה ע"י אחד מהנאשמים בשלב מאוחר יותר באירוע, לאחר וטור כדי שהוכחה ע"י שלושתם, מכח שלאחריה הודה המתلون שכבר לא ראה דבר. מתיאור זה שמדובר במקרה שניתנה לקרה סיום התקיפה, דבר השולל את טענת הנאשמים בנוגע לחלוקת האירוע לשניים (עמ' 36 לפסק הדיון).

תימוכין לעדות הנаг מצא בית המשפט המחויזי בעודותה של שכנה בשם אוקסנה שצפתה באירוע מהחלון וחילוקים מעודותה אומצו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות. בהקשר זה נקבע כי "מדובר בעודה אובייקטיבית שנקלעה לאירוע ועמדה על כך שככל שלושת הנאשמים תקפו את המתلون (ת/50, ת/31). העדה נעדרת כל מניע להפללת הנאשמים ומסרה עדות עקבית ומהימנה. עוד יזכיר כי עדותה של אוקסנה עולה בקנה אחד עם עדות המתلون, כאשר שניהם טוענו שמדובר בשלושה תוקפים, וכי שלושתם נטלו חלק פעיל בתקיפה" (עמ' 38-39 להכרעת הדיון) [ההדגשות לא במקור]. תימוכין נוספים לחילוקם של המבקשים בתקיפה נמצאו בעודותם של רואד שמסר בהודאותו כי המבקשים נטלו חלק בתקיפת הנаг ובמעשה השוד.

משמעותם בית המשפט המחויזי נקבע כי:

מעדיותיהם [של אוקסנה והנאג-א.ח.] עליה כי שלושת המעורבים באירוע (בهم הנאשמים 1 ו-2) [המבקשים] נטלו חלק פעיל בתקיפת המתلون, כאשר לעדויות נמצאו אימוחטים חיצוניים כפי שפורט לעיל.

בפן העובדתי, אין מחלוקת כי שני הנאשמים נכו באירוע וכעולה מהעדויות- נטלו בו חלק פעיל. אין משמעות לכך שהמתلون לא ידע לומר מאייזו מכח נגרמה לו אויזו חבלה (יווצר כי נשללה הטענה לפיה המכחה הראשונה שניתנה ע"י רואד היא בהכרח זו שגרמה לחברת החמורה) ובפניהם שפטי אין משמעות לכך, שכן הנאשמים הטריפו לרואד במשוען במהלך האירוע ולאחריו למטרת משותפת, כאשר ההלכה בדבר חכירה ספונטנית מתיחסת גם לעברות תוכחותיו כगון חבלה חמורה. יודגש, כי אין הכרח בתכנון מוקדם של השותפות ודין בשותפות ספונטנית שנוצרה על אתרלשם השגת מטרת משותפת שבמי החבורה מודיעים לה. [ההדגשה לא במקור]

בית המשפט המחויז הרשיע אפוא את המבוקשים בעבירות שפורטו לעיל, וגורר על כל אחד מהם, בין היתר, 30 חודשים מאסר לרצוי בפועל, לצד פיצוי לנפגע העבירה.

3. המבוקשים ורואד ערערו על הרשותם ואילו המשיבה על קולת העונש שנגזר עליהם. בית משפט זה (השופט א' שטיינברג המתואמת השופטים נ' סולברגו-ג' קרא) דחה את ערעור המבוקשים, קיבל את ערעור המשיבה והחמיר את עונש המאסר שהוטל על המבוקשים מ-30 ל-42 חודשים מאסר בפועל.

השופט שטיינברג כי הנаг הותקף ונשداد על ידי שלושת האחים בציגו כי "בית משפט קמא קבוע, כאמור, כי הנаг הותקף על ידי שלושת האחים, שהלמו בו וקיללווהו. קביעה זו התבססה על התרשםו של בית המשפט מעדות הנаг, אשר נמצא אמיןה. מדובר במצב מהימנות מובהק שבו לא מצאתי כל עילה להתערב" (פסקה 23 לפסק הדין). עוד נקבע כי אין להתערב במצבם מהימנות שקבע בית המשפט המחויז לגבי עדותה של אוקסנה והחיזוק לה. לעומת בה להודאותו של רואד. על כן, סיכם השופט שטיינברג כי "אמור מעתה: הוכח מעבר לספק סביר כי הנאג הותקף ונשداد בנסיבות חדאלן ידי רואד, יניר וחמודי, כשכל אחד משלושת האחים מודיע למשמעם אלו ולתווצאתם. אשר על כן, כל אחד משלושת האחים הללו אחראי למעשה השוד ולמעשה התקיפה" (פסקה 27 לפסק הדין) [ההדגשה לא במקור].

לאחר הדברים הללו, הוסיף השופט שטיינברג בשאלת מה דין של המבוקשים גם אם ניתן את ההנחות המיטיבות מביחתם כי השבר בארכות העין שנגרם לנаг בידי אגרפו של רואד הוא החבלה החמורה היחידה שעומדת על הפרך, וכי חבלה זו נוצרה לפני שהմבוקשים הctrpolו לתקיפת הנаг. בהקשר זה קבע השופט שטיינר כי ישום הלהקה הפסקה מלמד שהמבקשים נושאים באחריות פלילית לחבלה בשל הctrpolות להcation הנаг, שכן בכך ניצלו את המזוקה שאליה נקלע "אשרו את ההcation וקיבלו על עצמן - תוך שהם ממשיכים את עצמן לתקיפה ומוסיפים אליה את מכותיהם שליהם אשר מחמירות את מצבו של הנаг ומונעות מהם לקבלת עזרה רפואי מידית". השופט שטיינר ציין כי דבר זה נובע מהכלל המבוסס בפסקה לפיו "הctrpolות לתקיפה אלימה של אדם גוררת אחריה אחריות לכל תוצאות התקיפה, אשר נצפו על ידי המctrpol, לרבות אלו שנגרמו על ידי מעשים אשר קדמו להctrpolות" המכונה גם "שותפות ספונטנית" והפנה בהקשר זה לפסקי הדין בע"פ 2895/07 פרחי נ' מדינת ישראל (25.10.2007) (להלן: עניין פרחי); בע"פ 259/97 סובחי נ' מדינת ישראל (28.4.1998) (להלן: עניין סובחי) וע"פ 4693/01 מדינת ישראל נ' בבייאב (24.7.2002) (להלן: עניין בבייאב).

4. המבוקשים מבקשים לקיים דין נוסף בקביעת המשפטית אותה הם קוראים בפסק הדין ולפיה "מבצעים בנסיבות המctrpolים באופן ספונטאני לאדם המבצע עבירות, נושאים באחריות רטרואקטיבית, דהיינו גם כלפי עבירות שהושלמו על ידי האדם אליו בנקודת זמן הקודמת להctrpolות הספונטאנית". המבוקשים טוענים כי בהתאם לפסקי דין שונים ובهم עניין פרחי, עניין סובחי עניין בבייאב אין להרשיע אותם כמבצעים בנסיבות לחבלה חמורה שהתחילה והושלמה לפני שהctrpolו למעשה העברייני ועל כן יש לבטל הרשעה זו ולהוtier את ההרשעה בשוד בלבד.

5. המשיבה טוענת כי השאלה שמעלים המבוקשים היא תאורטית מכיוון שהנמצא שנקבע לגבי המבוקשים הוא כי המכח שגרמה לחבלה החמורה בפניו של הנаг לא הייתה המכחה הראשונה של רואד אלא מכחה שנייתה בשל מאוחר יותר על ידי מי משלושת האחים. עוד נטען כי לא נקבעה בפסק הדין הלכה חדשה אלא יושמה הלהקה הקיימת שנספקה בעניין פרחי, עניין סובחי עניין בבייאב, וזאת בהינתן העובדה שהמבקשים הctrpolו להcation הנаг על ידי רואד

וכי טענות המבקרים הן למעשה טענות ערעוויות בלבד.

6. לאחר שעניינו בפסק הדין ובטענות הצדדים, הגעתו לכל מסקנה כי דין הבקשה להידוחות.

הליך הדיון הנוסף הוא הליך נדריך וחירג השמור לאוטם מקרים שבהם נפסקה הלהקה ברורה ומפורשת, הסותרת הלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמאפת חשיבותה, קשייתה, או חידושה ראוי לקאים בה דיון נוסף (סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984; ראו, למשל, דנ"פ 20/173 גודובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (19.4.2020). עיוון בפסק הדין נושא הבקשה מלמד כי לא נפסקה בו הלהקה חדשה.

7. המבקרים מבססים את בקשתם על ההנחה המיטיבה מבחןיהם כי החבלה החמורה לנוהג נגרמה אך ורק בעטיה של מכתח אגרוף שננתן לו רואד וכי מכחה זו ניתנה טרם הצלרפוותם למעשה העברייני. על כן, לטענתם, לא ניתן לייחס להם שותפות למעשה החבלה החמורה. ואולם, בפסק דין אימץ בית המשפט העליון את מצאי העובדה והמהימנות של בית המשפט המחוזי שпорטו לעיל לפיהם שלושת האחים נטלו חלק פעיל בתקיפה, ואומצת גרסת הנוהג כי "לא המכחה הריאונית שנייתה למתלוון ע"י רואד היא המכחה שהובילה לחבלה החמורה אלא מכחה שנייתה ע"י אחד מהנאשמים בשלב מאוחר יותר באירוע, לאחר וטור כדי שהוכחה ע"י שלושתם, מכחה שלאחריה הודה המתלוון שכבר לא ראה דבר" (עמ' 36 להכרעת הדיון).

על בסיס מממצאים אלו הגיע בית המשפט העליון לכל מסקנה כי הכוח מעבר לספק סביר שהנוהג הוותיק ננדד בצוותא חדאעל ידישלושת האחים, כשל אחד מהם מודיע למשמעים אלו ולתוצאתם (פסקה 27 לפסק הדין).

8. אכן, לאחר הדברים הללו הוסיף בית המשפט וניתח את השאלה האם ניתן להרשיע את המבקרים כمبرיעים בצוותא של מעשה החבלה החמורה, בהנחה המיטיבה מבחןיהם שעלייה עמדנו לעיל, וקבע כי בהתאם להלהקה הפסוקה ניתן להרשיעם בביצוע החבלה החמורה כمبرיעים בצוותא גם על בסיס הנחה זו. זאת כמו שניצלו "את מצוקת הנהג ואת הייתם פצוע ומוונעים ממני קבלת טיפול רפואי מיידי" (פסקה 35 לפסק דין). על קביעות אלה מילנים המבקרים ולגישתם הן מציאות דין נוסף. דא עקא, ה"הנחה המיטיבה" שהנהי השופט שטיין סותרת לחלויטן את מצאי העובדה שקבע בית המשפט קמא ושאותם אימץ השופט שטיין כמפורט לעיל. לפיך, מקובלת עלי"י עדמת המשיבה כי הקביעות הנוגעות "להנחה המיטיבה" נקבעו למללה מן הצורך נדרשו להכרעה בערעור. כפי שນפסק לא אחת "הלהקה שלא הייתה דרישה לשם הכרעת הדיון, על פי מסכת העובדות שנדונו, אינה אלא אימרת אגב, ואין לה כח של תקדים לעתיד לבוא" (ד"נ 25 בר-חי נ' טיבור, פ"ד (4) 327, 330 (1966); כן ראו דנג"ץ 9367 נ' מפקד כוחות הצבאי בגדרה המערבית, פסקה 8 (30.5.2018) והאסמכתאות שם). זאת ועוד – בית המשפט מפי השופט שטיין לא התכוון כלל לקבע הלהקה חדשה בנסיבות נושא הביצוע בצוותא או לשנות מן הדיון הנהג. אדרבא, הוא ציין במפורש כי הוא אף מיישם את ההלכה הנוגגת לעניין זה (פסקאות 32-35 לפסק-הדין), כפי שນפסקה, לגישתו, בעניינפרח, סובחיובייזאב. לפיך, מדובר לכל היותר בטענה הנוגעת ליישום שגוי של הדיון וזאת במסגרת הערת- אגב, שלא נדרשה כלל לצורך ההכרעה בערעור.

מכל הטעמים הללו, הבקשה נדחתה.

ניתנה היום, י"ד בסיוון התשפ"א (25.5.2021).

עמוד 4

